

MICRO

ANUL 1 • NR 2 • IULIE-AUGUST 1991 • 8 PAGINI • PRET: 10 LEI

HC 85

ZX Spectrum

DIN SUMAR:

Cum tastăm?

Dicționar SINCLAIR-BASIC

Protecția programelor

MAJUSCULE sau minuscule?

Mica Publicitate

Numerotare automată

COBRA

JET

**Revista utilizatorilor de calculatoare
compatibile ZX Spectrum**

ADRESA REDACȚIEI: CASUȚA POSTALĂ 77-170 BUCUREȘTI

După primul... pas

Acest al doilea numar al revistei MICRO, a aparut dupa un timp mult mai mare decit periodicitatea (lunara) care ne-am propus-o, din cauze independente insa de dorinta redactiei.

Speram totusi ca in viitor revista sa apara lunar, la o data fixa.

Din scrisorile primite la redactie am putut constata ca revista a fost bine primita (si chiar asteptata) de multi cititori.

Consideram ca astfel "s-a spart gheata" in lumea utilizatorilor de calculatoare ZX Spectrum si compatibile, care au astfel la dispozitie o revista (deocamdata cu un numar redus de pagini) dedicata in intregime lor. Se evita astfel dezamagirea pe care am trait-o multi dintre noi atunci cind deschideam o revista pentru calculatoare la un program BASIC care parea interesant, insa descopeream ca era pentru alt tip de calculator, incompatibil cu al nostru. La unele programe mai incercam sa le adaptam pentru Spectrum insa daca era vre-un POKE munca noastra era zadarnica, deoarece nu aveam la dispozitie adresele variabilelor de sistem si harta memoriei pentru calculatorul respectiv.

Au existat unele pareri ca sumarul primului numar

a fost prea simplu, cu articole teoretice, generale, pentru incepatori. Aceasta a fost insa intenția noastră, de a atrage un numar cat mai mare de cititori (de toate vîrstele si cu nivele diferite de pregatire) dornici sa se initieze in tainele informaticii, utilizind calculatoare compatibile ZX Spectrum.

In legatura cu tematica pe care ne-am propus sa o abordam in revista, majoritatea cititorilor care ne-au contactat au fost de acord cu ea, cu o singura excepție: cursul de BASIC. Referitor la acest curs am retinut si va prezenta si dvs. cîteva dintre argumentele "contra":

- Un curs complet de BASIC ar dura foarte mult, in conditiile in care ii este alocata o singura pagina pe numar (chiar si doua ar fi putin!);

- In ultimii ani au aparut cîteva carti de initiere in BASIC (care pot fi gasite la bibliotecii), iar mai recent, in acest an, in cadrul emisiunii TV "Prietenul meu, Calculatorul", este inclus si un curs de SINCLAIR-BASIC (publicat in revista TELE-SCOALA);

- Numerosi cititori doresc sa publicam si mai multe programe utile si artificii de programare in locul unui

curs de initiere.

Tinind cont de toate acestea, ne-am hotarat, pentru a nu-i dezamagi totusi pe incepatori, sa publicam incepind din acest numar un scurt dictionar SINCLAIR-BASIC. Astfel, acestia vor afla ce efect are fiecare cuvint-cheie de pe tastatura, urmînd ca utilizarea acestora sa o invete din lucrările deja existente. Dupa acest dictionar vom aborda in detaliu unele aspecte mai deosebite si mai putin tratate in alte lucrari dedicate limbajului SINCLAIR-BASIC.

Pentru o mai larga difuzare a revistei, deci implicit si o imbogatire a schimbului de idei si programe intre cititori, asteptam de la dvs. scrisori cu adresele principalelor firme de difuzare a presei din localitate, in vederea contactarii lor de biroul nostru de difuzare.

Asigurarea de abonamente individuale, direct la redactie, nu este pentru moment posibila din cauza actualelor tarife postale, deoarece ar duce la cresterea excesiva a pretului unui exemplar.

Asteptam in continuare observatiile si propunerile dvs. referitoare la continutul si tematica revistei si (de ce nu?) articole interesante de la dvs.

Cu stima,
ing. Valentin Adamescu

Director

Revista MICRO se doreste o punte de legatura intre toti utilizatorii de microcalculatoare SINCLAIR ZX Spectrum si compatibile.

In paginile revistei noastre veti gasi:

- diverse articole de interes general;
- prezentari de microcalculatoare compatibile ZX Spectrum si periferice pentru acestea;
- programe diverse;
- un curs de programare in limbajul BASIC-SINCLAIR;
- o rubrica de mica publicitate cu anunturi gratuite;
- prezentari de cluburi sau cercuri ale utilizatorilor de microcalculatoare compatibile ZX Spectrum;
- si...ce mai propuneti dumneavoastra!

Cum tastăm?

Dialogul cu calculator se face cel mai adesea prin intermediul tastaturii. La majoritatea calculatoarelor acestea contin literele alfabetului, cifrele de la 0 la 9, semne ortografice si matematice (la unele chiar si semne grafice) precum si diferite comenzi (BNTER/CR/RETURN pentru introducere date, DELETE pentru stergere, CONTROL/CTRL, SHIFT, EDIT, etc...).

La un microcalculator ZX Spectrum sau compatibil pe lîngă cele prezentate mai sus, este posibila si introducerea instructiunilor si comenziilor BASIC prin apasarea unei singure taste, ceea ce face ca unele taste sa aiba pînă la sase semnificații diferite, în funcție de modul de lucru în care se află calculatorul la momentul

respectiv.

Pentru cel care o priveste pentru prima oară, este tură microcalculatorului ZX Spectrum (sau compatibil) crează o mare emotie. Cei care au utilizat o masină de scris vor observa, cu siguranță că aranjamentul literelor și cifrelor la microcalculator este foarte asemănător cu al acesta, însă sunt și ei derutati de prezența numeroaselor instructiuni și comenzi BASIC scrise pe sau în jurul tastelor.

Pentru a veni în sprijinul utilizatorilor acestui microcalculator și pentru a evita confuziile care pot apărea în timpul tastării programelor, va prezenta în continuare o lista a tuturor inscripțiilor de pe tastatura, în ordine alfabetica.

Utilizarea acestaia

este foarte simplă: se cauta instructiunea sau semnul dorit iar în dreptul ei sunt indicate tastele care trebuie apăsat. Menționăm că se utilizează următoarele prescurtari:

CS = CAPS SHIFT
SS = SYMBOL SHIFT

OBSERVATII

Pentru instructiunile/ comenzi noteate cu "x" pe ecran nu apare scris numele acestora, ci se observă doar efectul lor (deplasare cursor, stergere, colorare, inversare cerneala/hîrtie, revenire la normal, editare etc.).

Pentru instructiunile/ comenzi care au semnul " = " lîngă al doilea "SS" din rînd, se poate folosi după apariția cursorului E (obținut cu SS+CS) fie SYMBOL SHIFT (SS), fie CAPS SHIFT (CS).

ABS	CS+SS	G	INVERSE	CS+SS	=SS + H	TRUE VIDEO*	CS + 3
ACS	CS+SS	=SS + U	INV. VIDEO*	CS + SS	CS + 4	USR	CS+SS
AND	CS+SS	=CS + Y	LEN	CS+SS	K	VAL	CS+SS
ASN	CS+SS	=SS + Q	LET		L	VAL\$	CS+SS
AT		=SS + I	LINE	CS+SS	3	VERIFY	CS+SS
ATN	CS+SS	=CS + E	LIST		K	WHITE	*CS+SS
ATTR	CS+SS	=CS + L	LLIST	CS+SS	U	YELLOW	*CS+SS
BEEP	CS+SS	=CS + 2	LN	CS+SS	V	!	
BIN	CS+SS	B	LOAD		Z		
BLACK	*CS+SS	CS + 8	LPRINT	CS+SS	C		
BLUE	*CS+SS	CS + 1	MAGENTA	*CS+SS	3		
BORDER		B	MERGE	CS+SS	T		
BRBAK	CS+	Space	MOVE	CS+SS	G		
BRIGHT	CS+SS	=CS + B	NEW		A		
CAPS LOCK		CS + 2	NEXT		N		
CAT	CS+SS	SS + 9	NOT		S		
CHR\$	CS+SS	U	OPEN#	CS+SS	4		
CIRCLE	CS+SS	=SS + H	OR	SS + U	*		
CLEAR			OUT	SS + O	+		
CLOSEB	CS+SS	SS + X	OVER	=SS + N	-		
CLS		J	PAPER	SS + C	/		
CODE	CS+SS	I	PAUSE	SS + H	:		
CONTINUE		C	PEEK	SS + O	<		
COPY		Z	PLOT	SS + P	=		
COS	CS+SS	U	POINT	SS + S	>		
CYAN	*CS+SS	CS + 5	POKE	SS + T	?		
DATA	CS+SS	B	PRINT	SS + A	●		
DBP FN	CS+SS	SS + 1	RANDOMIZE		2		
DELETE	*	SS + 8	READ	*CS+SS	E		
DIM		U	RED	CS+SS	Y		
DRAU	*		REM		SS		
EDIT			RESTORE	CS+SS	SS		
BRASE	CS+SS	CS + 1	RETURN				
EXP	CS+SS	SS + 7	RND	CS+SS			
FLASH	CS+SS	X	RUN				
FN	CS+SS	=SS + V	SAVE				
FOR	CS+SS	SS + 2	SCREEN\$	CS+SS			
FORMAT	CS+SS	F	SGN	CS+SS			
GOSUB		H	SIN	CS+SS			
GOTO		6	SQR	CS+SS			
GRAPHICS			STEP				
GREEN	*CS+SS	CS + 9	STOP	SS + D			
IF		U	STR\$	SS + A			
IN	CS+SS	=SS + I	TAB	CS+SS			
INK	CS+SS	X	TAN	CS+SS			
INKBYS	CS+SS	N	THEN	CS+SS			
INPUT		R	TO	SS + G			
INT	CS+SS			SS + F			

Limbajul de programare BASIC este foarte răspândit pe plan mondial, fiind implementat pe majoritatea calculatoarelor existente.

Acest limbaj a fost realizat în 1964 de un colectiv condus de profesorii Thomas E Kurtz și John G Kemeny de la Dartmouth College din SUA.

Scopul realizării lui a fost să permită începătorilor în tehnica programării să utilizeze sistemele de calcul la care pot avea acces. De altfel, chiar denumirea sa evidențiază acest lucru, numele BASIC fiind format din initialele definitiei lui în limba engleză: "Beginner's All-purpose Symbolic Instruction Code", adică: "Cod simbolic de instrucțiuni, de uz general, pentru începători".

BASIC

Caracteristicile principale ale acestui limbaj care l-au facut foarte popular imediat după apariția sa, au fost (și încă mai sunt!) simplitatea și usurința de învățare și utilizare, datorita folosirii de cuvinte cheie cu semnificații clare, în limba engleză.

Dintre numeroasele versiuni ale acestui limbaj, se remarcă cea utilizată la microcalculatoarele ZX 81 și ZX Spectrum ale firmei SINCLAIR RESEARCH. La acestea, spre deosebire de numeroase alte calculatoare, la care trebuie să se tasteze fiecare literă a cuvintului-cheie (ca la mașina de scris),

implementarea limbajului BASIC s-a facut într-un mod mai deosebit.

Particularitatea lui constă în sistemul de introducere a cuvintelor cheie prin apasarea unei singure taste, ceea ce face ca introducerea programelor să se facă rapid și comod. Se evită astfel tastarea gresită a cuvintelor-cheie, principala cauză a problemelor care pot apărea la rularea programelor introduse prin tastare.

In continuare vom prezenta versiunea SINCLAIR-BASIC care este utilizată la ZX Spectrum și la HC 85/90, COBRA, TIM-S, CIP, JET, etc...

Aceasta reprezintă o extindere a variantei ZX 81, având în plus fata de aceasta, printre alte facilități, instrucțiuni grafice, sunore și de culoare.

Dictionar SINCLAIR-BASIC

Pentru a satisface curiozitatea începătorilor care citesc pe tastatura acestui calculator, numeroasele cuvinte scrise pe (sau lingă) fiecare tastă, va prezenta în cele ce urmăza un mic dictionar explicativ. Aici veți găsi în ordine alfabetica,

ABS-(ABSolute value)- da valoarea absolută a unui număr.

ACS-(Arc CoSine)-rezultă valoarea unui unghi în funcție de cosinus

AND-Operator logic (SI) care verifică dacă două condiții sunt simultan îndeplinite

ASN-(Arc SiNe)- rezultă valoarea unui unghi în funcție de sinus

AT -indica o anumita pozitie pe ecran pentru INPUT, LPRINT și PRINT

ATN-(ArcTaNgent)-da valoarea unui unghi în funcție de tangenta

ATTR-(ATTRibute)-da atributul de culoare (hîrtie, cerneala, stralucire și clipire) pentru o poziție de caracter indicată în comandă.

BEEP- are ca efect producerea unui sunet de o anumita durată și înaltime, indicate în comandă.

BIN-(BINary number)- da valoarea zecimală a unui număr binar.

BORDER- modifică culoarea

pentru fiecare cuvint de pe tastatura, o scurtă descriere a rolului sau în introducerea, rularea sau depanarea programelor

OBSERVATIE:

In dreptul unor cuvinte din dictionar veți găsi un semn distinctiv, având următoarele semnificații:

marginii din jurul partii active a ecranului.

BREAK-(*) - se utilizează pentru oprirea rularii unui program. Programul respectiv nu este sters din memorie.

BRIGHT-stabileste nivelul (0 sau 1) de stralucire al caracterelor pe ecran.

CAPS LOCK-(*) - se utilizează cind doriti să introduceti numai litere majuscule. Apasind încă o dată se revine la normal (litere minuscule).

CAPS SHIFT-(*) - dacă se apăsa aceasta tastă (în modul L) împreună cu o literă se obține litera majusculă; în modul K se obțin alte comenzi BASIC. Dacă se apăsa simultan cu SYMBOL SHIFT se trece calculatorul în modul extins, pentru obținerea de noi funcții.

CAT-(CATalogue)-comanda specifică pentru MICRODRIVE sau disc.

* Nu aparține limbajului SINCLAIR-BASIC ci este o comandă a sistemului de operare.

** Este o comandă a sistemului de operare al calculatorului, care poate avea la unele modele tastă separată.

CHR\$-(CHaRacter string)- indică caracterul ASCII, cuvintul-cheie sau codul de control corespunzător numărului indicat de programator.

CIRCLE - se desenează pe ecran un cerc cu parametrii indicați de programator.

CLEAR - se stergă toate variabilele și se modifică, la nevoie, limita de sus a zonei de memorie pentru programe BASIC.

CLOSE# - comandă specifică pentru MICRODRIVE sau disc.

CLS -(Clear Screen) - se sterge orice text sau imagine de pe ecran.

CODE - da numarul de cod (din setul de caractere Spectrum) pentru un caracter indicat de programator.

CONTINUE - se utilizează pentru a se continua rularea unui program, după oprirea acestuia cu BREAK, STOP sau PAUSE.

(Va urma)

PROTECTIA PROGRAMELOR

Pentru a proteja un program, creat de dvs. sau nu, impotriva utilizarii lui de persoane neautorizate care l-au copiat fara stirea dvs., puteti introduce o subrutina de identificare a utilizatorului. Aceasta ar putea fi de forma:

- 1 PRINT "Apasati o tasta pentru a continua!"
- 2 PAUSE 0
- 3 IF INKEY\$ <> "P" THEN...
- 4 ...(continuare program)

unde "P" este parola si care poate fi orice tasta a calculatorului.

In afara de aceasta parola mai puteti sa salvati programul cu:

SAVE "nume" LINE 0
ceea ce va avea ca efect rularea automata a programului dupa terminarea incarcarii lui (fara RUN de la tastatura).

Aceasta protectie ar fi suficiente pentru un incepator in utilizarea calculatorului, dar nu si pentru un pasionat al programarii in BASIC. Acesta, la copiere, cu ajutorul unui program special, poate anula pornirea automata a programului (AUTO RUN) si poate lista programul "in copier" sau dupa copiere. Avind listing-ul pe ecran acestuia nu-i va fi greu sa descopere tasta care trebuie apasata pentru rularea in continuare a programului.

Pentru a ingreuna descoperirea "parolei" propunem utilizarea variabilei de sistem LAST K, localizata la adresa 23560 si care retine codul ultimei taste ce a fost apasata. In acest caz subrutina devine:

- 1 PRINT "Apasati o tasta pentru a continua!"
- PAUSE 0;

```
IF PEEK 23560 <> nnn
THEN...
2 ...(continuare program)
```

unde nnn este valoarea variabilei LAST-K aleasa de dvs.

Pentru a afla valoarea lui LAST-K, va prezentam programul urmator:

```
10 PRINT INKEY$;" ";
20 PRINT PEEK 23560
30 PAUSE 0
40 GO TO 10
```

Figura de mai jos va va usura alegerea parolei prin prezentarea tuturor valorilor pe care le ia LAST-K in functie de tasta sau combinatia de taste apasate.

Pentru ca operatia de gasire a parolei sa fie mai dificila si pentru a nu putea fi eliminata, puteti face ca linia in care este subrutina de verificare a parolei sa aiba numarul 0. Aceasta se poate realiza cel mai usor cu comanda:

```
POKE 23756,0
iar daca primul numar de linie din program este mai mare de 255, se va tasta si comanda:
```

```
POKE 23755,0
Avind numarul de linie 0, linia respectiva nu se va putea edita (modifica) sau sterge de catre utilizator pentru a elimina subrutina de verificare a parolei.
```

Daca doriti sa aprofundati acest subiect (punerea sau ridicarea de protectii la programe) va recomandam sa consultati si articolele din:

- Almanah Tehnium 1990 pg.147
- Almanah Stiinta si tehnica 1990 pg.108 unde veti gasi prezентate detaliate si alte metode interesante.

In incheierea acestui articol va propunem sa aplicati cele prezентate, pentru protejarea programului din numarul trecut al revistei NICRO.

Dupa tastarea sau incarcarea de pe caseta a programului, tastati si liniile urmatoare:

```
1 CLS
8 PRINT AT 21,8;FLASH
1;"Apasati o tasta"
10 PAUSE 0; GO TO 900
900 IF PEEK 23560 <> 200
THEN NEW
910 GO TO 15
```

Parola aleasa de noi este deci: SYMBOL SHIFT + E, dar dvs. puteti pune oricare alta.

Dupa ce ati adaugat si liniile de mai sus, veti face urmatoarele:

Tastati LIST 10, ENTER (sau CR), apoi SPACE si editati (cu CS+1) linia 10 astfel:

- se deplaseaza cursorul la firsitul liniei si se apasa CAPS SHIFT + SYMBOL SHIFT (cursorul devine E) si apoi pe CAPS SHIFT+0; nu se va observa nici o modificare.

- se deplaseaza cursorul spre stanga, pina cind acesta ajunge in stanga celor doua puncte si se tasteaza CAPS SHIFT + SYMBOL SHIFT, apoi CAPS SHIFT + 7 si in final ENTER (CR); se va observa ca tot ce era in dreapta cursorului a disparut.

Dati LIST 820, tastati SPACE si apoi editati linia 820; deplasati cursorul dupa NEW si tastati CAPS SHIFT + SYMBOL SHIFT, apoi CAPS SHIFT + 7, ceea ce va avea ca efect disparitia ultimelor doua linii.

Cu aceasta programul este protejat si poate fi salvat pe caseta cu:

SAVE "4 CIFRE" LINE 0

pentru pornirea automata.

OBSERVATIE:

Faptul ca, la un moment dat apare pe ecran o indicatie care nu este vizibila la listarea programului ("Apasati o tasta!"), poate atrage atentia utilizatorului experimentat, care va fi tentat sa caute instructiunea PRINT ascunsa.

Din acest motiv va recomandam sa evitati folosirea instructiunilor PRINT, INPUT, DRAW in liniile care nu apar la listare.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
49	50	51	52	53	54	55	56	57	48
CS+ 7	6	4	5	8	10	11	9	15	12
SS+ 33	64	35	36	37	38	39	40	41	95
Q	W	E	R	T	Y	U	I	0	P
113	119	101	114	116	121	117	105	111	112
CS+ 81	87	69	82	84	89	85	73	79	80
SS+ 199	201	200	60	62	198	197	172	59	34
A	S	D	F	G	H	J	K	L	CR
97	115	100	102	103	104	106	107	108	13
CS+ 65	83	68	70	71	72	74	75	76	13
SS+ 226	195	205	204	203	94	45	43	61	13
CS	Z	X	C	V	B	N	M	SS	SPA
-	122	120	99	118	98	110	109	-	32
CS+ -	90	88	67	86	66	78	77	14	-
SS+ 14	58	96	63	47	42	44	46	-	32

MAJUSCULE sau minuscule ?

Literele mari si cele mici au pentru oameni aceiasi semnificatie, dar sunt interpretate in mod diferit de un calculator.

Daca doriti sa oferiti utilizatorului, intr-un program creat de dvs., posibilitatea de a raspunde la o intrebare este necesar sa tineti cont de cele cteva configuratii posibile pentru raspunsul afirmativ (DA). Da si da) si pentru cel negativ (NU, Nu si nu). In practica insa nu se folosesc aceste cuvinte intregi, ci numai prima litera a lor, care poate fi mare sau mica.

O metoda des folosita pentru rezolvarea acestei probleme consta in utilizarea unui operator logic OR intr-o instructiune IF...THEN (DACA...ATUNCI). Astfel, daca doriti sa fie recunoscute cele doua

variante affirmative posibile, puteti utiliza secenta urmatoare:

```
10 INPUT A$  
20 IF A$="D" OR A$="d"  
    THEN...
```

Se poate reduce numarul de posibilitati pentru raspuns daca, dupa intrebare se sugereaza forma acestuia, ca in exemplul urmator:

```
10 INPUT "intrebare...?"  
      (d/n);A$  
20 IF A$="d" THEN...  
30 IF A$="n" THEN...
```

Se indica astfel ca este necesar sa se raspunda cu prima litera a cuvantului si care va fi, in acest caz, minuscula.

Este recomandabil ca la programare sa avem grija sa se accepte, ca raspuns la o intrebare din program, caracterele (majuscule sau minuscule) corespunzatoare modului in care este calculatorul

la momentul respectiv. Se vor accepta astfel litere minuscule pentru modul L (LBTTBRG) si majuscule pentru modul C (CAPITALS).

O solutie eleganta consta in utilizarea urmatoarei secente pentru INPUT:

```
10 POK 23658,8  
20 INPUT "intrebare...?"  
      (d/n);A$
```

30 POK 23658,0

40 IF A\$="D" THEN...

50 IF A\$="N" THEN...

Linia 10 trece calculatorul in modul C. Se afiseaza apoi textul intrebarii din linia 20 (care este scris exact ca in listing) si se asteapta (in modul C) introducerea raspunsului. Se trece apoi calculatorul in modul L (linia 30) si se continua programul analizind raspunsul A\$.

Colaborari

Redactia noastra isi propune sa publice realizările dvs., concretizate in articole si programe originale, de calitate. Daca considerati ca ceea ce ati creat este de interes general (pe specificul acestor reviste) si indeplineste conditiile noastre de publicare, ne puteti trimite materialul respectiv.

Toate articolele vor fi dactilografiate la doua rinduri, (eventual scrise de mina foarte citab), iar programele vor fi listate

la imprimanta (daca este posibil) si neaparat insotite de o documentatie suficienta pentru utilizarea lor.

Pentru a asigura verificarea si publicarea mai rapida a programului dvs., este de dorit ca acesta sa fie insotit si de o inregistrare pe caseta.

Articolele care propun montaje electronice vor cuprinde, pe linda schemele de principiu si de cablaj (scara 1:1) si recomandari pentru punere in functiune si utilizare

Materialele trimise redactiei (articole programe, scheme, etc...) nu se inapoiaza, indiferent daca vor fi publicate sau nu. Casetele cu programe vor fi returnate prin Posta sau se vor ridica direct de la redactie.

Recompensarea autorilor pentru materialele publicate se stabileste la intelegerile cu directorul revistei, fiind in functie de marimea si originalitatea articoului.

Vă informăm

Referitor la articolul "De ce compatibil Z X Spectrum?" aparut in nr. trecut al revistei MICRO, facem urmatoarele precizari:

La data scrierii articolului, in magazine inca nu aparusera calculatoarele CIP si JET cu preturi liberalizate si de aceea au fost indicate preturile cu care acestea au fost comercializate initial.

In prezent sistem in

masura sa va informam asupra noilor preturi practice in cteva magazine din Bucuresti, pentru comercializarea calculatoarelor compatibile ZX Spectrum.

HC 90.....	15778 lei	(1)
JET.....	23841 lei	(1)
HC 90.....	18500 lei	(2)
JET.....	24040 lei	(3)
CIP.....	21565 lei	(3)

De asemenea, la recenta editie a TIBCO '91 a fost prezentat, de firma DATA

TIM din Timisoara, un alt calculator compatibil cu ZX Spectrum denumit "microTIM", la pretul de 15995 lei.

Cifrele din paranteze reprezinta:

- (1) Soc. ASTRAL S.A.
Mag: Str. Academiei
Calea Victoriei
- (2) INFOCOMP
Bd. Kogalniceanu 10
- (3) Mag. ELECTROTEHNICA
Bd. Magheru 33

Redactia

Mica Publicitate

Revista noastră conține și o rubrică de mica publicitate cu anunțuri gratuite pentru vinzări, cumpărări sau schimburi de programe, cărți, reviste, microcalculatoare, periferice, interfețe, etc..., dar numai pentru microcalculatoare de tip ZX Spectrum și compatibile.

Se mai primesc de asemenea anunțuri, tot în gratis, pentru componente electronice specifice tehnicii de calcul (memorii, microprocesoare, circuite de

Vind sau schimb programe și documentație Spectrum. Lista la cerere Tel. 941/44218.

Vind interfață pentru refacere semnal casetofon și diskete 5,25. Tel. 79.57.42.

Vind calculator personal CIP 80 K, compatibil ZX Spectrum, în stare de funcționare, pret 15 000 lei. Tel. 16.78.13. (seara).

Vind calculator JET în perfectă stare de funcționare, plus 100 (una

interfață, etc...).

Pentru apariția anunțului dorit, acesta se va scrie pe formularul din revista, care după completare se va expedia pe adresa redacției.

Nu vor fi luate în considerație decât anunțurile scrise pe formularul original, decupat din revista!

Adresa sau numarul de telefon la care puteți fi contactat în legătura cu anunțul publicat vor fi scrise tot în cadrul anunțului, deoarece din

suta) Jocuri. Pret 20 000 lei. Casuta agentiei nr. 7.

Cumpăr mufe pentru connectorul de extensie de la ZX Spectrum. Casuta agentiei nr. 4.

Cumpăr documentație (cărți, reviste) în orice limbă pentru ZX Spectrum și compatibile. Eventual copii xerox. Casuta agentiei nr. 5.

Cumpăr imprimanta pentru ZX Spectrum sau numai interfață (serială sau paralelă), eventual

formularul respectiv nu se va publica decât continutul rubricii "Textul anunțului".

La cererea dvs. (specificând în finalul anunțului "casuta agentiei") răspunsurile la anunțurile de mica publicitate se pot primi pe adresa redacției, care le va tine la dispoziția dvs. pînă la apariția urmatorului număr al revistei.

Anunțurile vor fi publicate în ordinea sosirii lor la redacție.

colaborare listari. Casuta agentiei nr. 6.

Cumpăr documentație pentru COBRA (cărți, reviste) și mufe pentru connector extensie la COBRA. Tel. 911/63820.

Cumpăr programe pentru Spectrum 128 K. Oferte la Emil Schnaider, C.P. 30-121 București.

Cumpăr cablaj COBRA orice tip și tastatura + cablaj aferent. Tel. 971/47418 după ora 16.

(Continuare din pg. 8)

siti intentionat sau din greșeala linia 9800, nu este nici o problema deoarece programul de numerotare automată a fost rulat deja.

Probleme pot apărea numai dacă se depășeste linia 9900, deoarece în acest caz nu se mai poate afisa lista de opțiuni. Se pot da însă calculatorului comenzi directe în locul opțiunilor indicate în paranteze, astfel:

- (1) RANDOMIZE USR 65121
- (2) RANDOMIZE USR 65111
- (3) POKE 65192, P

unde P este pasul dorit.

Aceste comenzi se pot da și în cazul cind s-a tastat NEW din greșeala sau intentionat (pentru a renunța la programul BASIC de afisare și selectare a opțiunilor și utilizând numai partea sa principală în cod masină).

Utilizarea numai a programului în cod masină lasă practic la dispoziția programatorului toate cele 9999 linii acceptate de calculator.

Cind programul de numerotare automată

depășeste 9999 următoarea valoare afisată va avea în locul primei cifre semnul ":" (de ex. :005) ceea ce indică faptul că această linie nu va fi acceptată de calculator.

Dupa ce ati creat noul dvs. program, înainte de a-l salva pe caseta, este necesar să stergeti programul utilitar folosit (liniile 9800-9990). Pentru aceasta, după introducerea ultimei linii din programul nou, cind

apare urmatorul număr de linie, acesta se va sterge (cu DELETE) și se va tasta GO TO 9900. Din lista de opțiuni se alege cea cu numarul 3 și se introduce pasul 5, apoi 9800. Se tine apoi apasata tasta ENTER pînă se sterg toate liniile mai mari de 9800. Puteti tasta apoi comanda SAVE "nume program creat" pentru înregistrarea noului program.

(Prelucrare după YOUR COMPUTER 12/83)

completati, citeti, o
cu litere MAJUSCULE, cite o literă
în fiecare casută. Lăsați o
casută între două casute. Dupa ce
completăți, să expediți.
Va mulțumim!

TALON

Nume		Prenume	
Adresa (strada, nr., bloc, scara, etaj, apart.)			
Cod		Localitatea	
Județul		Prefix Telefon	
Completati, dacă doriti, și datele de mai jos:			
Ocupația		Vîrstă	
Calculator		Memorie K	

NUMEROTARE

Acest program utilitar este de un real folos la scrierea de noi programe datorita generarii automate a urmatorului numar de linie la apasarea tastei ENTER.

Dupa ce ati tastat in intregime acest program (respectind si recomandările facute in numarul trecut al revistei) dati comanda RUN.

Pe ecran va apare pentru cteva secunde indicatia INCARCARE (se incarca programul in cod masina) iar apoi apare lista de optiuni (MENU). Daca alegeti optiunea 3, vi se va cere in plus noul pas cu care va creste nr de linie la fiecare

apasare pe ENTER (CR). Cind vi se cere "Nr. de linie" trebuie sa introduceti numarul liniei de la care doriti sa inceapa numerotarea automata, cu pasul ales anterior (initial pasul este 10). Calculatorul va lista apoi tot programul care urmeaza dupa linia al carui numar a fost introdus anterior. La aparitia pe ecran a intrebarii "scroll ?" raspundeti cu N sau SPACE, iar apasind pe ENTER (CR) va apare nr. de linie imediat superior celui de la care a inceput listarea. Apasind repetat (sau tinind apasata continua)

tasta ENTER (CR), numerele de linie cresc continuu cu cite un pas. Acest lucru este util atunci cind doriti sa stergeti dintr-un program partea care urmeaza dupa linia de la care s-a inceput listarea.

ATENTIE! Pana va obisnuiti sa lucrati cu acest program, aveți grijă sa nu stergeti in acest mod si linii utile!

In timpul programarii utilizind acest program, pentru a modifica optiunea aleasa anterior stergeti cu DELETE (CS+0) numarul generat automat si tastati GO TO 9900, pe ecran aparind din nou lista de optiuni.

In cazul in care, in timpul programarii depa-

(Continuare in pg. 7)

```

9800 CLEAR 65110
9805 PRINT AT 10,12;FLASH 1;"IN
CARCARE"
9810 LET a=65111
9820 FOR n=0 TO 156: READ d
9830 POKE a+n,d
9840 NEXT n
9850 DATA 62,62,237,71,237,86,20
1,0,0,0,62,9,237,71,237,94,201
9860 DATA 0,255,243,245,229,213,
197,58,104,254,254,0,32,39,58,13
0,92,254,32,32,113,58,131,62,254
,23,32,106,33,8,92,126,254,12,40
,98,33,4,92,126,254,13,40,4,254,
255,32,86,62,4
9870 DATA 50,104,254,58,104,254,
61,50,104,254,42,73,92,17,10,0,2
5
9880 DATA 1,24,252,205,209,254,2
54,3,40,57,1,156,255,205,209,254
,254,2,40,47,1,246,255,205,209,2
54,254,1,40,37,1,255,255,205,209
,254,24,29
9890 DATA 175,9,60,56,252,237,66
,61,198,48,229,33,8,92,119,58,59
,92,203,239,33,59,92,119,225,58,
104,254,201,193,209,225,241,251,
201
9900 CLS : PRINT AT 8,12;"M E N
U"
9910 PRINT AT 10,0;"1 Cu numerot
are automata(pas=10)"
9915 PRINT AT 12,0;"2 Fara numer
otare automata"
9920 PRINT AT 14,0;"3 Modificare

```

Textul anunțului

A
U
T
O
M
A
T
A

pas"
9925 PRINT AT 21,0;"Introduceti:
1,2 sau 3"
9930 PAUSE 0
9935 IF INKEY\$="1" THEN LET p=10
: GO TO 9950
9940 IF INKEY\$="2" THEN GO TO 99
60
9945 IF INKEY\$="3" THEN PAUSE 5:
INPUT "Introduceti pasul dorit:
";p
9950 POKE 65192,p: GO TO 9970
9955 IF INKEY\$<="1" OR INKEY\$>=
3" THEN GO TO 9935
9960 RANDOMIZE USR 65111: CLS :
GO TO 9975
9965 GO TO 9935
9970 RANDOMIZE USR 65121
9975 CLS : PRINT AT 1,0;"Introdu
ceti nr. liniei de la";PRINT
AT 3,0;"care doriti sa co
ntinuati": PRINT AT 5,0;"scriere
a programului."
9980 PRINT AT 7,0;"Programul va
fi listat incepind"
9985 PRINT AT 9,0;"cu aceasta li
nie."
9990 INPUT "Nr. linie: ";l: CLS
: LIST l

Daca sinteti membrul unui club sau cerc al utilizatorilor de microcalculatoare compatibile ZX Spectrum, asteptam de la dumneavoastra informatii despre activitatea colectivului din care faceti parte, precum si adresa la care poate fi contactat. Aceste date ne sunt necesare in vederea intocirii unei liste a acestor cluburi si cercuri, care va fi publicata in paginile revistei. Dorim astfel sa facilitam colaborarea intre ele si sa dam posibilitatea celor interesaati sa-si aleaga clubul sau cercul la care doresc sa se inscrie, in functie de domeniul si preocupari.

MICRO

C
L
U
B

